

Технології

До початку 2026/2027 навчального року залишилось декілька тижнів. Освітній процес розпочнеться 01.09.2026 і завершиться 30.06.2027.

Міністерств освіти і науки України своїм листом від 28 липня 2026 року № 1/16209-26 «Про організований початок 2026/2027 навчального року в закладах загальної середньої освіти» (<https://mon.gov.ua/npa/pro-orhanizovanyi-pochatok-20262027-navchalnoho-roku-v-zakladakh-zahalnoi-serednoi-osvity>) проінформувало освітян щодо особливостей організації освітнього процесу в ЗЗСО у 2026/2027 навчальному році з урахуванням викликів сьогодення та потреби у формуванні безпечного, доступного, інклюзивного й інноваційного освітнього середовища.

Керівники освіти в громадах та закладах освіти вже ознайомлені з цим та іншими листами та наказами МОН щодо організації роботи закладів освіти у 2026/2027 н.р. і організовують свою та вашу діяльність з метою забезпечення якісного здійснення освітнього процесу протягом усього навчального року.

Вчителі (викладачі) предметів технологічної освітньої галузі відповідно до своїх посадових обов'язків повинні сприяти:

- здійсненню освітнього процесу в межах часу, передбаченого освітньою програмою, відповідно до обсягу навчального навантаження, встановленого відповідним навчальним планом, та з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, особливостей регіону;
- превентивній підготовці навчальних кабінетів, майстерень, лабораторій закладу освіти до повноцінної автономної роботи на випадок тривалих відключень електропостачання;
- створенню безпечних умов для освітнього процесу, дотриманню вимог пожежної, техногенної та санітарної безпеки;
- максимальному застосуванню очної форми здобуття освіти як найбільш оптимальної для забезпечення якісного освітнього процесу, формування компетентностей, передбачених державними стандартами освіти, надолуження освітніх втрат, розвитку соціальних навичок та психологічного благополуччя здобувачів освіти. У разі застосування дистанційної форми - приділяти особливу увагу забезпеченню його якості, системності та доступності, використанню інформаційних систем і цифрових освітніх ресурсів, дотриманню санітарних вимог щодо застосування цифрових технологій, проведенню регулярного оцінювання результатів навчання та забезпеченню належного зворотного зв'язку зі здобувачами освіти;
- створенню безбар'єрного та інклюзивного освітнього середовища, що забезпечує рівний доступ до освіти, активну участь кожного здобувача освіти в освітньому процесі та умови для досягнення ним результатів навчання відповідно до індивідуальних потреб і потенціалу;

- активному використанню цифрових освітніх ресурсів, зокрема інтерактивних електронних додатків до підручників (далі – е-додатки), які є електронною складовою паперових підручників, що суттєво розширюють їхні функціональні та змістові можливості (наприклад до навчально-методичного комплексу з технологій авторського колективу під керівництвом Ходзицької І.Ю. входять: підручник; книга для вчителя; КТП; електронний інтерактивний додаток з навчальними анімаційними роліками та інтерактивними завданнями; презентації до кожного уроку. До речі, зараз на сайті видавництва Ранок уже доступний до використання навчально-методичний комплект «Технології, 9 кл.»);

- функціонуванню в закладі освіти безпечного цифрового середовища для всіх учасників освітнього процесу (рекомендації щодо способів фільтрації доступу до мережі Інтернет, захисту від шкідливого контенту в закладах освіти та перелік корисних освітніх ресурсів для вчителів, батьків та учнів з питань кібергігієни доступні за покликанням: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/Bezbar'yernist/2026/01/27/nakaz-103.pdf>);

Міністерство освіти і науки України своїм листом від 17.08.2026 № 1/17756-26 надіслало для практичного використання в роботі «Інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів / інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2026/2027 навчальному році».

У розділі «І. Нормативно-правова база» рекомендацій звертаємо увагу що були внесені зміни до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти наказом Міністерства освіти і науки України від 17.08.2026 № 1430 (<https://mon.gov.ua/npa/pro-vnesennia-zmin-do-typovoi-osvitnoi-prohramy-dlia-5-9-klasiv-zakladiv-zahalnoi-serednoi-osvity-2>).

Як зазначено на платформі «Педрада» (<https://oplatforma.com.ua/news/124914-mon-onovylo-typovu-osvitniu-programu-dlia-59-klasiv-shcho-zminytsia-dlia-shkil>), однією з ключових змін є те, що «школа самостійно визначає кількість годин на вивчення освітніх галузей у межах установленого діапазону мінімального та максимального навантаження». Тепер години можна перерозподіляти між освітніми галузями, що дає можливість збільшити години на предмет технології або на проєктну діяльність.

Оновлена програма передбачає індивідуальну освітню траєкторію, різні форми здобуття освіти.

Відповідно до змін шкільні навчальні програми можна розробляти і на основі Державного стандарту, і на основі модельних програм.

БАЗОВА ШКОЛА (5–9 КЛАСИ НУШ)

Головною особливістю викладання предмета «Технології» у 2026/2027 навчальному році є те, що для здобувачів освіти – 9-класників це завершальний етап базової середньої освіти в рамках реформи «Нова українська школа» (НУШ),

який безпосередньо готує їх до свідомого вибору профілю навчання у старшій школі. Природно, що це є викликом для педагогічних працівників, які забезпечують реалізацію державного стандарту у другому циклі базової середньої освіти.

Основні моменти:

Продовжується перехід на стандарти НУШ - уроки ведуться за обраними модельними навчальними програмами (слідкуйте за офіційною інформацією щодо переліку діючих модельних програм – у деяких програм можуть закінчуватись строки дії).

Проектно-технологічна діяльність – здійснення освітнього процесу базується не на зазубрюванні теорії, а на створенні завершених життєвих продуктів та повноцінних короткострокових та довгострокових учнівських творчих проєктів (теми проєктів обираються відповідно до інтересів та побажань здобувачів освіти, але з того переліку, який бажано підготувати вам з орієнтацією на очікувані результати навчання відповідно до вимог державного стандарту).

Цифровізація та STEM-підхід: Інтеграція елементів програмування, робототехніки, 3D-моделювання та конструювання відповідно до матеріальної бази школи.

Гнучкий розподіл годин - календарно-тематичне планування адаптується рішенням педради відповідно до безпекових та технічних умов, які має можливість забезпечити заклад освіти (потрібно максимально забезпечити неперервність здійснення освітнього процесу та мінімізувати освітні втрати).

Профорієнтація – у другому етапі БСО (особливо 9 кл) здійснення освітнього процесу повинно бути спрямоване на профорієнтацію та підготовку здобувачів освіти до вибору майбутнього профілю.

НОВЕ в оцінюванні результатів навчання – є новий наказ МОН № 722 від 04 травня 2026 року «Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів».

Цим наказом затверджено «Систему та загальні критерії оцінювання результатів навчання учнів». Документ є комплексним і фактично встановлює нову модель оцінювання. У ньому визначено: принципи оцінювання; рівні навчальних досягнень; загальні критерії оцінювання; характеристики балів від 1 до 12; вимоги до оцінювання результатів навчання.

Що важливо - новий наказ не містить норм, які б передбачали: семестрове оцінювання за групами результатів; окремі оцінки за кожною групою; алгоритм визначення семестрової оцінки через групи результатів; обов'язковість підсумкових робіт для кожної групи.

Висновок: у новій системі оцінювання **ГРУПИ РЕЗУЛЬТАТІВ** не є обов'язковим елементом семестрового оцінювання. (джерело - <https://www.schoollife.org.ua/chy-skasovuye-novyj-nakaz-mon-grupy-rezultativ-yurydychnyj-analiz-novoyi-systemy-otsinyuvannya/>). Так само зазначено і в Інструктивно-методичних рекомендаціях МОН до нового 2026/2027 н.р.:

«Оцінювання за групами результатів та їх унесення до класного журналу не є обов'язковими».

Звертаємо увагу вчителів технологій, що саме на завершальному році другого циклу базової середньої освіти актуальним є використання компетентісно орієнтованих завдань та інших інструментів оцінювання, що дають змогу визначити рівень досягнення результатів навчання, передбачених Державним стандартом базової середньої освіти та відповідною модельною навчальною програмою.

Наступність між навчальними циклами

В інструктивно-методичних рекомендаціях стосовно Початкової освіти зазначено, що «сучасний освітній процес має створювати умови для формування STEM-компетентності учнів шляхом інтеграції знань із природничих, математичних та технологічних освітніх галузей під час розв'язання практичних і дослідницьких завдань». Радимо тісно співпрацювати із колегами - вчителями початкових класів, щоб по завершенню навчання в 1-4 класах у здобувачів освіти вже були сформовані дослідницькі уміння, критичне й обчислювальне мислення, творчість, навички комунікації та співпраці.

ПРОФІЛЬНА ШКОЛА (10–11/12 КЛАСИ)

У 2026/2027 н.р. відбувається пілотний етап реформи профільної старшої школи (впровадження трирічного навчання в ліцях для 10–12 класів). Більшість старших класів продовжують навчання за стандартами попередніх років.

Нагадуємо, що з 23.03.2026 набули чинності зміни до Порядку поділу класів на групи під час вивчення окремих предметів (інтегрованих курсів) у державних, комунальних ЗЗСО (наказ МОН від 20.02.2002 № 128, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 за № 229/6517), які застосовуватимуться, починаючи з 2026/2027 н.р. У 5-11 класах порядок залишається без змін (поділ здійснюється за наявності понад 27 учнів). А от педпрацівники ліцеїв-учасників експериментального проєкту, що забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням мають можливість формувати міжкласні групи (від 8 учнів) при організації вивчення профільних навчальних предметів (інтегрованих курсів).

У пілотних ліцях (10 класи) предмети технологічної галузі інтегруються у вибіркові профілі. Затверджено 10 професійних профілів (Аграрний, Будівельний, Транспортно-логістичний, Інженерно-технологічний, Медичний, ІТ (інформаційні технології), Бізнес та адміністрування, Освітньо-гуманітарний, Гостинність та організація подій, Послуги краси та дизайну). Технологічна освіта тут є вузькоспеціалізованою і займає понад третину всього навчального часу, близько 11% часу становитимуть дисципліни за вільним вибором старшокласників. Ліцеям-учасникам пілоту офіційно дозволено створювати міжкласні навчальні групи (від 8 учнів) для вивчення обраних профілів.

У звичайних 10–11 класах учні закінчують навчання за Державним стандартом 2011 року. Предмет «Технології» викладається на базовому рівні (є вибірково-обов'язковим, на його вивчення виділяється загалом 3 години на тиждень за два роки, кола може ділити їх як 1,5 години в 10-му та 1,5 години в 11-му класі, або 2 години в 10-му і 1 годину в 11-му) або профільному рівні, де основна увага приділяється основам підприємництва, інтелектуальній власності, дизайну та інформаційним технологіям у виробництві (якщо школа має технологічний профіль, на предмет виділяється близько 6 годин на тиждень у кожному класі).

Шановні вчителі технологій!

Для використання у своїй роботі повністю дублюємо розділ «Технологічна освітня галузь» Інструктивно-методичних рекомендацій щодо викладання навчальних предметів / інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2026/2027 навчальному році.

Технологічна освітня галузь

Ключовим пріоритетом у 9 класі є реалізація профорієнтаційної складової. Згідно з Концептуальними засадами технологічної освітньої галузі, відповідні предмети та курси мають продемонструвати учнівству зв'язок між проєктною діяльністю та сучасним ринком праці, інженерією, дизайном та підприємництвом. Протягом року рекомендовано використовувати практикоорієнтовані завдання або проєкти, що моделюють реальні виробничі та побутові ситуації. Ключовим пріоритетом у 9 класі є реалізація профорієнтаційної складової.

Зміст навчання у 9 класі спрямовується на створення комплексних виробів та реалізацію STEM-проєктів зі застосуванням цифрових технологій.

Проектування та дизайн. Учні/учениці мають навчитися розв'язувати винахідницькі задачі, створювати моделі об'єктів у графічних редакторах та обґрунтовувати вибір конструкційних матеріалів (зокрема новітніх полімерів та композитів).

Технології виробництва. Акцент робиться на автоматизації та комп'ютеризації процесів. Учні/учениці досліджують властивості синтетичних матеріалів, розраховують витрати та оцінюють екологічні наслідки виробництва.

Творче застосування традицій. Проектування виробів в етностилі («Мій стиль», «Родинний оберіг») має поєднуватися з інноваційними технологіями оздоблення та захистом авторського права.

Професійне самовизначення. Спеціальний блок у 9 класі присвячений розробленню особистого професійного плану, аналізу ринку праці та тестуванню щодо вибору профілю подальшого навчання.

Варто звертати увагу на проєкти з профорієнтаційним тлом, які залучають учнів до тестування власних можливостей, відповідності до тієї чи іншої професії, виявлення м'яких навичок (soft skills) тощо.

Окремо слід привертати увагу учнівства на вибір майбутнього освітнього профілю через виконання відповідних проєктів.

Реалізація профорієнтаційного потенціалу досягається через зміну контексту навчальних завдань. Розпочинайте урок із реальної виробничої або дизайнерської проблеми (наприклад, розробка ергономічної упаковки для крихкого товару, органайзера для гаджетів, автоматизованого пристрою для сортування відходів, моделі робота-маніпулятора або аркового мосту).

Потрібно надавати завданням професійного контексту. Вправи на розрахунок кількості матеріалів можна подати як завдання для менеджера з постачання, як бізнес-планування або маркетингове дослідження. Під час групової роботи учні/учениці мають спробувати себе в ролі дизайнера, технолога, маркетолога, аналітика чи спеціаліста з безпеки. Вчителю/вчительці варто поставити запитання: «Яку професійну роль сьогодні опановують учні/учениці?».

Штучний інтелект слід використовувати як інструмент підтримки вчителя/вчительки для створення компетентнісно орієнтованих задач, генерації ідей STEM-проєктів та підготовки диференційованих матеріалів з метою подолання освітніх втрат. Результати ІІІ потребують обов'язкової перевірки вчителем/вчителькою на відповідність науковій коректності та віковим особливостям учнів/учениць.

Для візуалізації процесів та віртуального моделювання доцільно використовувати ресурси типу PhET Interactive Simulations (моделювання властивостей матеріалів) або AR Book (3D-моделі вузлів та механізмів).

В оцінюванні необхідно враховувати кінцевий результат (проєкт, виріб) і весь процес діяльності: здатність до критичного мислення та розв'язання проблем; ефективність партнерської взаємодії та виявлення soft skills; рівень технологічної культури і дотримання правил безпеки. Формувальне оцінювання має бути основним інструментом відстеження прогресу та корекції освітньої траєкторії учня/учениці.

Враховуючи завершення першого циклу НУШ, викладання технологій має базуватися на принципах доступності та підтримки кожного учня/учениці, незалежно від його освітніх потреб.

Індивідуальні освітні траєкторії. Результати вхідного оцінювання та діагностики слід використовувати як для виявлення прогалин так і для планування індивідуальних траєкторій розвитку учнів/учениць з особливими освітніми потребами. Це дозволяє врахувати індивідуальні потреби кожної дитини при реалізації STEM-проєктів.

Диференціація за допомогою цифрових інструментів. рекомендовано використовувати штучний інтелект для створення диференційованих матеріалів та підготовки індивідуальних рекомендацій щодо подолання освітніх втрат учнів/учениць з особливими освітніми потребами. Використання AR Book та віртуальних симуляцій (PhET) сприяє кращій візуалізації складних процесів для

учнів/учениць з різними типами сприйняття інформації. Під час групової проєктної діяльності розподіл професійних ролей (дизайнер, аналітик, технолог, маркетолог) дозволяє кожному учню/учениці проявити свої сильні сторони та брати активну участь у виконанні завдання відповідно до своїх можливостей. Особливу увагу слід приділити створенню середовища ефективної партнерської взаємодії та співпраці. Проєктування виробів, наприклад у межах модуля «Родинний оберіг», може стати платформою для залучення учнів/учениць до спільної діяльності, що базується на повазі до традицій та індивідуального досвіду.

Формувальне оцінювання має стати ключовим інструментом, який дозволяє вчителю/вчительці вчасно коригувати освітню траєкторію учня/учениці з особливими освітніми потребами, фокусуючись на їхньому особистому досягненні та здатності вирішувати проблеми не лише в кінцевому результаті.

Підвищення кваліфікації педагогічних працівників

Система професійного розвитку педагогічних працівників у 2026/2027 н.р. суттєво змінюється. Оновлення пов'язані з уведенням у дію 01.07.2026 р. змін до Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (далі — Постанова № 800). Інструментом змін стала державна інформаційно-комунікаційна система підтримки та забезпечення професійного розвитку педагогічних і науково-педагогічних працівників, що отримала назву «Вектор».

Основна мета Платформи — організація підвищення кваліфікації, її планування та формування освітніх траєкторій в єдиному цифровому середовищі, забезпечення вільного вибору користувачами програм підвищення кваліфікації, їх прозорий облік, підтвердження достовірності документів про підвищення кваліфікації, виданих на Платформі та поза нею, реалізація механізму фінансування підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів освіти з державного бюджету («гроші ходять за вчителем»). Координатором та технічним адміністратором Платформи є державна установа «Український інститут розвитку освіти».

Зараз ви маєте унікальну можливість знайти ту програму підвищення кваліфікації, яка буде корисна саме вам. Інструктивно-методичних рекомендації щодо викладання навчальних предметів / інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2026/2027 навчальному році детально роз'яснюють як зареєструватись на платформі «Вектор», як обрати потрібну вам [програму](#) та розпочати навчання за формулою «гроші ходять за вчителем».

Важливо! Саме на «Векторі» у 2026/2027 н.р. ви можете також отримати [послугу супервізії](#) як виду професійного розвитку за тією ж формулою – «гроші ходять за вчителем».

ДЖЕРЕЛА:

1. Інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів / інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2026/2027 навчальному році (джерело: <https://mon.gov.ua/npa/pro-instruktyvno-metodychni-rekomendatsii-shchodo-vykladannia-navchalnykh-predmetiv-intehrovanykh-kursiv-u-zakladakh-zahalnoi-serednoi-osvity-u-20262027-navchalnomu-rotsi>)

2. Початок 2026/2027 навчального року: методичні рекомендації та календарне планування (на цій сторінці зібрано найважливіші нормативні документи, методичні рекомендації, накази, листи МОН, роз'яснення, календарно-тематичні планування, сценарії Першого уроку, рекомендації щодо оцінювання, медичних довідок, організації освітнього процесу та інші актуальні матеріали для підготовки до 2026/2027 навчального року. Збережіть сторінку в закладки — усі нові документи оперативно публікуються одразу після їхнього виходу.): https://www.schoollife.org.ua/pochatok-2026/2027-navchalnogo-roku-metodychni-rekomendatsiyi-ta-kalendarne-planuvannya/#google_vignette

3. Середня освіта (матеріали на сайті <https://osvita.ua/>): https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/#google_vignette

4. Матеріали видавництва «Ранок» для вчителів технологій до нового 2026/2027 н.р.: <https://drive.google.com/drive/folders/1a2o-J2j3ktKNN5i6rDHyr-yrDJJaDlMfs>

5. Про рекомендації щодо організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти, що забезпечують здобуття профільної середньої освіти академічного спрямування (Лист МОН № 1/16172-26 від 28.07.26 року): https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/97486/

6. Про інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів / інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2025/2026 навчальному році (лист МОН № 1/16828-25 від 13.08.2025): <https://mon.gov.ua/npa/pro-instruktyvno-metodychni-rekomendatsii-shchodo-vykladannia-navchalnykh-predmetiv-intehrovanykh-kursiv-u-zakladakh-zahalnoi-serednoi-osvity-u-20252026-navchalnomu-rotsi>

7. Державні стандарти:

[Постанова КМУ № 898](#) (2020) – *Державний стандарт базової середньої освіти. Регулює зміст базової школи (5-9 класи).*

[Постанова КМУ №1392](#) (2011) – Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти (10-11 класи).

[Постанова КМУ № 851](#) (2024) - Державний стандарт профільної середньої освіти (10 клас (експериментальний)).

[Постановою КМУ від 06.08.2026 №1000](#) затверджено зміни до державних стандартів загальної середньої освіти, і хоча *станом на 12.08.2026 Постанова не набрала чинності, про неї повідомили* на сайті МОН. Зміни стосуються одразу чотирьох стандартів, ухвалених у 2011, 2018, 2020 та 2024 роках, і мають

підготувати систему освіти до впровадження профільної старшої школи з 1 вересня 2027 року (учні завершать навчання за тим стандартом, за яким розпочали).

8. Освітні програми:

[Наказ МОН № 235](#) (2021) – Типова освітня програма для 5-9 класів. Основа для розробки ОП ЗЗСО.

[Модельні навчальні програми для 5-9 класів](#). Обирає навчальний заклад
Навчальні програми (5-9), розроблені на основі модельних, затверджує педагогічна рада закладу освіти. Відповідальність ЗЗСО за вибір і адаптацію.

[Навчальні програми для 10–11 класів](#).

[Наказ МОН № 408](#) (2018) - Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня

[Наказ МОН № 765 \(26.05.2025\)](#) Про затвердження типової освітньої програми для 10-12 класів закладів загальної середньої освіти, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням

[Наказ МОН № 570](#) (2018) - Типова освітня програма профільної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти.

Олександр ТИМЧУК, методист відділу розвитку природничо-математичних дисциплін Полтавської академії неперервної освіти ім. М.В. Остроградського